

השינוי במדדי מחירים של מוצרים ושירותים בעקבות מלחמת חרבות ברזל

סקירה זו מוגשת לבקשת חבר הכנסת מיכאל ביטון, ועוסקת בשינוי במדדי מחירים של מוצרים ושירותים בעקבות מלחמת חרבות ברזל. המסמך כולל נתונים על שינוי מדדי מחירים באוקטובר 2023 והחלטות והודעות של משרד הכלכלה והתעשייה בנושא. בשבת, 7 באוקטובר 2023, מחבלים מארגוני טרור מרצועת עזה תקפו באכזריות יישובים ישראליים ובסיסי צה"ל והחלה מלחמת "חרבות ברזל". במלחמה זו, הנמשכת גם כיום, נפגעו רבים מתושבי ישראל; תושבים רבים מאזור עוטף עזה ומצפון המדינה פונו מבתיהם, עסקים הפסיקו לפעול והביקושים במשק ירדו.

1. מדד המחירים בחודש אוקטובר 2023

מאז תחילת 2022 חלה עלייה בקצב עליית מדד המחירים הצרכן, שנגרמה בשל צד ההיצע (שיבושים בשרשרת האספקה העולמית, עקב משבר הקורונה ועליית מחירי סחורות אחדות ואנרגיה עקב מלמת רוסיה-אוקראינה) ומצד הביקוש (גידול בביקושים לאחר סיום משבר הקורונה). כאמור לעיל, ב-7 באוקטובר 2023 החלה מלחמת חרבות ברזל, אולם ההשפעות שלה על מדדי מחירי צריכה עשויות להיות מנוגדות: מצד **ההיצע** חלה עלייה במחירי תשומות ומחסור בעובדים, העשויים להוביל לעליית מחירים, בעיקר של מוצרי חקלאות המיוצרים באזורי הלחימה; מצד **הביקוש**, חלה ירידה בביקושים של רוב המוצרים ושירותים, מלבד מזון, ועקב כך נוצרה השפעה ממתנת על מדדי המחירים של מוצרים ושירותים.

בלוח 1 להלן השינוי במדדי המחירים של מוצרים ושירותים לפי קבוצות צריכה ראשיות ומשניות, בממוצע חודשים מינואר עד ספטמבר 2023 ובחודש אוקטובר 2023.

לוח 1: השינוי במדדי מחירים של מוצרים ושירותים לפי קבוצות צריכה ראשיות ומשניות (אוקטובר 2023)¹

מוצר או שירות	קוד	משקל	שינוי חודשי	שינוי מדצמבר 2022	שינוי שנתי
מדד המחירים לצרכן	120010	100%	0.5%	3.4%	3.7%
מזון ללא ירקות ופירות	120050	14.9%	0.9%	3.7%	3.9%
לחם, דגנים ומוצרי בצק	120060	2.3%	0.3%	3.1%	3.9%
לחם	120070	0.6%	-0.6%	2.3%	2.7%
ביסקוויטים, עוגות וכדומה	120080	0.8%	0.4%	2.4%	3.7%
קמח	120090	0.1%	-0.1%	1.8%	1.0%
מוצרי בצק	120100	0.4%	0.5%	5.5%	6.1%
דגן ומוצרי דגן	120110	0.4%	1.4%	3.2%	4.3%
בשר, עופות, דגים ומוצריהם	120130	4.1%	2.3%	6.1%	4.7%
בשר בקר	120140	1.4%	1.1%	3.6%	2.9%
בשר בהמה אחר: כבש וחזיר	120150	0.3%	2.0%	5.3%	3.8%
עופות	120160	1.2%	4.2%	10.8%	7.7%
בשר משומר ומעובד	120170	0.4%	0.8%	4.2%	5.0%
דגים	120180	0.5%	2.3%	4.9%	3.4%
שימורי דגים ודגים מעובדים	120190	0.2%	0.7%	2.1%	2.2%
שמנים ומרגרינה	120200	0.3%	1.0%	-2.1%	-0.9%

¹ הלמ"ס, [ירחון לסטטיסטיקה של מחירים אוקטובר 2023](#), לוח 4.2 מדד המחירים לצרכן לפי קבוצות צריכה ראשיות ומשניות, 15 בנובמבר 2023.

מוצר או שירות	קוד	משקל	שינוי חודשי	שינוי מדצמבר 2022	שינוי שנתי
שמנים	120210	0.3%	0.9%	-2.1%	-0.9%
מרגרינה	120220	0.0%	0.6%	-1.0%	-1.7%
חלב ומוצרי חלב	120230	1.9%	0.1%	6.4%	7.7%
חלב	120240	0.4%	0.2%	8.2%	9.0%
לבן, יוגורט ומעדני חלב	120250	0.4%	0.3%	6.0%	7.5%
שמנת	120260	0.1%	0.3%	9.4%	10.0%
חמאה	120270	0.1%	-1.6%	0.9%	7.3%
גבינה	120280	0.7%	-0.1%	7.2%	8.2%
גלידות	120285	0.2%	1.0%	-1.0%	2.1%
ביצים	120120	0.3%	-0.3%	13.3%	13.3%
סוכר, ריבה וממתקים	120370	0.5%	-0.2%	2.3%	2.2%
סוכר ותחליפיו	120380	0.1%	-0.1%	9.6%	10.1%
ריבה, דבש וכדומה	120390	0.1%	1.7%	0.4%	1.7%
ממתקים ושוקולד	120400	0.4%	-0.5%	1.4%	1.0%
משקאות	120340	1.6%	0.9%	-1.3%	-0.9%
משקאות קלים	120350	0.6%	1.7%	-7.3%	-6.2%
משקאות אלכוהוליים	120360	1.0%	0.5%	2.2%	2.3%
מוצרי מזון שונים	120290	1.0%	1.7%	3.0%	4.0%
תבלינים, רטבים, מוצרים לעוגה ומזון לתינוקות	120300	0.5%	1.7%	2.6%	3.7%
תה	120310	0.1%	-0.2%	0.5%	0.6%
קפה	120320	0.2%	1.0%	3.6%	3.7%
קקאו	120330	0.0%	0.0%	1.5%	3.6%
סלטים מוכנים	150315	0.2%	3.6%	4.6%	6.6%
ארוחות מחוץ לבית	120410	3.1%	0.0%	2.8%	3.5%
ארוחות בעבודה	120420	0.1%	2.0%	2.5%	2.7%
ארוחות במסעדות ובבתי קפה	120430	2.6%	0.0%	3.3%	3.8%
מצרכים בקיוסקים ובחנויות נוחות	120440	0.3%	-0.6%	0.0%	1.6%
ירקות ופירות	120040	3.4%	3.2%	13.3%	7.3%
ירקות טריים	120042	1.6%	4.3%	14.3%	10.3%
פירות טריים	120043	1.0%	3.1%	19.2%	5.0%
ירקות קפואים, כבושים ומשומרים	120046	0.4%	1.1%	3.3%	4.5%
פירות יבשים, משומרים וקפואים	120047	0.4%	0.8%	1.5%	2.9%
דיוור	120450	26.0%	-0.4%	3.6%	4.8%
שירותי דיוור בבעלות הדיירים	120490	17.8%	-0.3%	3.5%	4.9%
שכר דירה	120460	6.7%	0.4%	4.9%	5.8%
הוצאות דיוור אחרות, כגון תיווך, עריכת חוזים וביטוח	120510	1.4%	-3.8%	-0.1%	0.8%
תחזוקת הדירה	120520	9.8%	0.2%	2.6%	3.0%
חשמל, גז, מים וכדומה	120580	3.7%	0.1%	4.1%	4.1%
חשמל לצריכה ביתית	120590	2.4%	0.0%	4.0%	4.0%
גז לצריכה ביתית	120600	0.3%	0.1%	0.8%	0.4%
נפט וסולר לחימום הדירה	120610	0.0%	3.0%	8.6%	6.4%
שירותי מים וביוב לצריכה ביתית	120620	0.9%	0.0%	4.9%	4.9%
תחזוקה ושיפור הבית	120550	1.5%	0.0%	1.5%	2.2%
צביעה, סיד וכדומה	120560	0.3%	0.1%	0.8%	2.2%
תיקונים, שיפוצים ותחזוקת הדירה	120570	1.2%	0.0%	1.7%	2.2%
חומרים ומוצרים לתחזוקת משק הבית	120630	0.7%	0.6%	0.5%	1.7%
כלים שונים לניקיון ותחזוקת הבית	120780	0.1%	-0.1%	0.4%	-0.2%
חומרי כביסה, ניקוי והדברה	120640	0.6%	0.9%	1.0%	2.4%
צורכי משק בית אחרים	120650	0.1%	-0.5%	-1.6%	-1.2%
מיסים עירוניים	120530	2.6%	0.4%	-0.9%	-0.6%
עזרה בבית	120540	1.3%	0.2%	7.5%	8.5%
ריהוט וציוד לבית	120660	3.6%	-0.2%	-3.3%	-4.3%
ריהוט	120670	1.4%	0.0%	-2.6%	-3.5%
ארונות, מזנונים, כונניות, שידות וכדומה	120680	0.3%	0.0%	-3.4%	-4.5%
ספות, כורסאות, מיטות ומזרנים	120690	0.7%	-0.4%	-1.7%	-3.2%
שולחנות, כסאות ופינות אוכל	120700	0.2%	0.5%	-3.2%	-2.3%
ריהוט וציוד לתינוק	120704	0.1%	-0.2%	-1.8%	-1.9%
ריהוט לגן ולמרפסת	120706	0.1%	0.6%	-4.8%	-5.2%
ציוד חשמלי לבית	120810	1.3%	0.5%	-1.2%	-1.8%
ציוד חשמלי גדול	120815	0.5%	0.6%	-0.1%	-0.1%
ציוד חשמלי אחר למטבח ולבית כגון מיקרוגל	120840	0.5%	0.2%	-1.9%	-3.0%
ציוד חשמלי לחימום וקירור הבית	120844	0.2%	0.5%	-4.1%	-5.3%

מוצר או שירות	קוד	משקל	שינוי חודשי	שינוי מדצמבר 2022	שינוי שנתי
שירות תיקונים למוצרי חשמל ביתיים	120846	0.1%	1.3%	3.6%	4.6%
כלי אוכל, בישול ואפייה	120750	0.4%	-2.0%	-12.4%	-13.0%
כלי אוכל	120790	0.4%	-1.6%	-13.2%	-13.2%
כלי בישול ואפייה	120800	0.1%	-4.5%	-4.1%	-10.3%
כלי מיטה וחפצי קישוט לבית	120720	0.5%	-1.6%	-3.1%	-6.2%
כלי מיטה ומגבות	120730	0.1%	-1.7%	-7.5%	-16.9%
חפצי קישוט לבית	120740	0.4%	-1.5%	-1.5%	-2.3%
הלבשה והנעלה	120850	3.0%	3.9%	-9.0%	-9.8%
הלבשה	120860	2.3%	4.8%	-10.3%	-10.2%
הלבשה עליונה לגברים	120870	0.6%	5.5%	-8.4%	-7.8%
הלבשה עליונה לנשים	120880	0.8%	2.3%	-14.2%	-14.7%
הלבשה עליונה לילדים, ילדות ותינוקות	120890	0.4%	8.3%	-8.2%	-7.2%
הלבשה תחתונה לגברים	120900	0.0%	-1.7%	-2.7%	-0.8%
הלבשה תחתונה ובגדי שינה לנשים	120910	0.1%	-0.2%	-5.6%	-5.1%
הלבשה תחתונה ובגדי שינה לילדים וילדות	120920	0.0%	5.9%	-7.5%	-6.9%
גרביים לגבר	120930	0.0%	-1.6%	-4.1%	-1.1%
גרביים לאישה	120940	0.0%	0.5%	1.2%	2.2%
גרביים לילדים, ילדות ותינוקות	120950	0.0%	0.5%	-2.5%	-6.1%
צורכי הלבשה שונים	120960	0.1%	4.3%	-12.0%	-10.4%
בגדי ספורט והתעמלות	120965	0.2%	12.9%	-12.5%	-16.6%
בדים, שירותי תפירה וחומרי עזר	120970	0.0%	0.0%	6.0%	4.7%
ניקוי בגדים וכביסה מחוץ לבית	120990	0.0%	0.0%	1.9%	1.9%
הנעלה	121000	0.7%	1.1%	-4.8%	-8.4%
הנעלה לגברים	121010	0.2%	0.7%	-0.6%	-3.0%
הנעלה לנשים	121020	0.3%	2.5%	-7.7%	-12.7%
הנעלה לילדים, ילדות ותינוקות	121030	0.2%	-0.6%	-6.0%	-8.6%
תיקוני נעליים	121040	0.0%	1.8%	4.0%	5.0%
בריאות	121230	6.0%	0.2%	3.1%	3.7%
שירותים רפואיים	121240	3.1%	0.3%	4.6%	5.3%
שירותי ביטוח בריאות בקופות חולים ובחברות ביטוח	121250	2.3%	0.5%	5.8%	6.5%
שירות רפואי פרטי	121260	0.8%	0.0%	1.3%	2.1%
רפוי שיניים	121270	1.4%	0.0%	2.6%	3.2%
תרופות ועזרים רפואיים	121280	1.5%	-0.1%	0.3%	0.5%
תרופות וצורכי רפואה שונים	121290	1.1%	0.0%	0.5%	0.6%
משקפיים ומוצרי אופטיקה	121300	0.3%	-0.1%	-0.2%	0.1%
חינוך, תרבות ובידור	121050	10.1%	-0.4%	3.2%	2.7%
שירותי חינוך	121060	5.5%	0.2%	3.3%	3.6%
חינוך קדם יסודי	121070	2.1%	0.1%	5.1%	5.2%
חינוך יסודי	121080	0.4%	0.8%	1.6%	1.2%
חינוך על יסודי	121090	0.6%	-0.2%	0.7%	0.3%
חינוך גבוה, אקדמי	121100	0.9%	0.4%	3.1%	3.5%
הכשרה מקצועית, קורסי העשרה ופנאי וחינוך על תיכוני	121110	1.2%	0.0%	2.5%	3.9%
ספרים וציוד לימודים	121120	0.2%	0.3%	0.8%	0.8%
תרבות ובידור	121130	4.6%	-0.9%	3.3%	1.9%
עיתונים, שבועונים וירחונים	121140	0.1%	0.0%	2.3%	3.4%
ספרי קריאה ועיון	121150	0.1%	1.0%	-0.2%	-3.4%
צורכי דת	121160	0.1%	0.0%	2.0%	3.0%
הצגות, קונצרטים, מופעי ספורט, קולנוע וכדומה	121180	0.9%	-0.2%	2.1%	2.8%
הארכה, נופש וטיולים	121190	0.9%	-5.1%	12.9%	3.3%
מוצרי חשמל בידוריים	121200	0.2%	-1.1%	-9.2%	-9.4%
תחביבים	121210	0.8%	0.2%	-1.3%	0.0%
צעצועים לילדים ונוער	121220	0.3%	0.4%	-2.7%	-2.2%
עריכת מסיבות ואירועים	121225	1.3%	0.3%	5.4%	4.1%
תחבורה ותקשורת	121320	17.5%	0.8%	4.9%	6.1%
תחבורה	121330	15.2%	1.0%	6.2%	7.6%
נסיעה בתחבורה ציבורית	121335	0.4%	0.0%	1.2%	1.2%
הוצאות על נסיעות לחו"ל וטיסות בארץ	121390	3.5%	2.2%	16.8%	15.1%
רכב פרטי ואחזקתו	121360	10.9%	0.8%	3.2%	5.4%
שיעורי נהיגה, שכירת כלי תחבורה וכדומה	121370	0.4%	-0.8%	-2.8%	-0.5%
תקשורת	121400	2.3%	0.0%	-1.8%	-1.8%
שירותי טלפון, אינטרנט, טלוויזיה ומוצרי תקשורת	121410	2.3%	0.0%	-1.8%	-1.9%
שירותי דואר	121420	0.0%	0.0%	24.8%	24.8%

מוצר או שירות	קוד	משקל	שינוי חודשי	שינוי מדצמבר 2022	שינוי שנתי
שונות	121430	5.6%	0.1%	2.8%	3.0%
סיגריות וטבק	121440	2.5%	0.1%	3.2%	3.3%
טיפולים אישיים ומוצרי קוסמטיקה	121450	1.6%	0.1%	1.7%	2.5%
תספורת ומכון יופי	121460	0.5%	0.0%	2.9%	3.5%
צורכי רחצה וקוסמטיקה	121470	0.9%	0.1%	-0.1%	1.6%
מוצרים ואביזרים לטיפול בתינוק	121482	0.2%	0.2%	4.3%	3.8%
שירותים משפטיים, אגרות, קנסות ושירותי בנק	121484	1.0%	-0.4%	1.8%	1.8%
שירותים משפטיים	121480	0.5%	-0.7%	2.8%	2.8%
שירותים פיננסיים ואחרים	121486	0.5%	0.0%	-0.2%	-0.1%
מוצרים אישיים ומשלימים כגון: תכשיטים, שעונים ותיקים	121487	0.5%	1.0%	7.4%	5.9%
תכשיטים שעונים ואביזרי אופנה	121489	0.4%	1.2%	9.3%	8.1%
תיקים, מזוודות, ילקוטים וארנקים	121520	0.1%	-0.5%	-3.8%	-6.7%

בלוח אפשר לראות כי בחודש אוקטובר 2023 מדד המחירים לצרכן עלה ב-**0.5%** לעומת ספטמבר 2023; עלה ב-**2.4%** מדצמבר 2022 ועלה ב-**3.7%** בשנה האחרונה. מדד מחירי מזון (ללא פירות וירקות) עלה באוקטובר 2023 ב-**0.9%**; עלה ב-**3.7%** מדצמבר 2022 ועלה ב-**3.9%** בשנה האחרונה.

בלוח 2 להלן מוצג השינוי במדדי המחירים של עשרים המוצרים או השירותים עם העלייה הגבוהה ביותר בחודש אוקטובר 2023.

לוח 2: שינוי במדדי מחירים של עשרים קבוצות המוצרים ושירותים עם העלייה הגבוהה ביותר (%)²

מוצר	קוד	משקל	אוקטובר 2023
בגדי ספורט והתעמלות	120965	0.2%	12.9%
הלבשה עליונה לילדים, ילדות ותינוקות	120890	0.4%	8.3%
הלבשה תחתונה ובגדי שינה לילדים וילדות	120920	0.04%	5.9%
הלבשה עליונה לגברים	120870	0.6%	5.5%
הלבשה	120860	2.3%	4.8%
ירקות טריים	120042	1.6%	4.3%
צורכי הלבשה שונים	120960	0.1%	4.3%
עופות	120160	1.2%	4.2%
הלבשה והנעלה	120850	3.0%	3.9%
סליים מוכנים	150315	0.2%	3.6%
ירקות ופירות	120040	3.4%	3.2%
פירות טריים	120043	1.0%	3.1%
נפט וסולר לחימום הדירה	120610	0.04%	3.0%
הנעלה לנשים	121020	0.3%	2.5%
בשר, עופות, דגים ומוצריהם	120130	4.1%	2.3%
דגים	120180	0.5%	2.3%
הלבשה עליונה לנשים	120880	0.8%	2.3%
הוצאות על נסיעות לחו"ל וטיסות בארץ	121390	3.5%	2.2%
בשר בהמה אחר: כבש וחזיר	120150	0.3%	2.0%
ארוחות בעבודה	120420	0.1%	2.0%

אפשר לראות כי בחודש אוקטובר 2023 מדד מחירי בגדי הספורט והתעמלות עלה ב-**12.9%**, מדד מחירי הלבשה עליונה לילדים, ילדות ותינוקות עלה ב-**8.3%** ומדד מחירי הלבשה תחתונה ובגדי שינה לילדים וילדות עלה ב-**5.9%**. יש לציין כי בחודש אוקטובר יש השפעות עונתיות במדד מחירי ביגוד, לקראת החורף.

² שם. עיבודי מרכז המחקר והמידע של הכנסת.

בלוח 3 מוצג השינוי במדדי מחירים של עשרים קבוצות המוצרים או השירותים שבהם חלה הירידה הגבוהה ביותר באוקטובר 2023.

לוח 3: שינוי במדדי מחירים של עשרים קבוצות המוצרים ושירותים עם הירידה הגבוהה ביותר (%)³

מוצר	קוד	משקל	אוקטובר 2023
הארוחה, נופש וטיולים	121190	0.9%	-5.1%
כלי בישול ואפייה	120800	0.1%	-4.5%
הוצאות דיור אחרות, כגון תיווך, עריכת חוזים וביטוח	120510	1.4%	-3.8%
כלי אוכל, בישול ואפייה	120750	0.4%	-2.0%
כלי מיטה ומגבות	120730	0.1%	-1.7%
הלבשה תחתונה לגברים	120900	0.04%	-1.7%
חמאה	120270	0.1%	-1.6%
כלי אוכל	120790	0.4%	-1.6%
כלי מיטה וחפצי קישוט לבית	120720	0.5%	-1.6%
גרביים לגבר	120930	0.01%	-1.6%
חפצי קישוט לבית	120740	0.4%	-1.5%
מוצרי חשמל בידוריים	121200	0.2%	-1.1%
תרבות ובידור	121130	4.6%	-0.9%
שיעורי נהיגה, שכירת כלי תחבורה וכדומה	121370	0.4%	-0.8%
שירותים משפטיים	121480	0.5%	-0.7%
לחם	120070	0.6%	-0.6%
מצרכים בקיוסקים ובחנויות נוחות	120440	0.3%	-0.6%
הנעלה לילדים, ילדות ותינוקות	121030	0.2%	-0.6%
ממתקים ושוקולד	120400	0.4%	-0.5%
צורכי משק בית אחרים	120650	0.1%	-0.5%

בלוח אפשר לראות כי בחודש אוקטובר 2023 מדד מחירי הארוחה, נופש וטיולים ירד ב-**5.1%**, מדד מחירי כלי בישול ואפייה ירד ב-**4.5%**, ומדד מחירי הוצאות דיור אחרות, כגון תיווך, עריכת חוזים וביטוח ירד ב-**3.8%**.

בעקבות המלחמה איסוף הנתונים לטובת חישוב המדד נעשה בהתאם להנחיות פיקוד העורף, וחושב בהתאם למגבלות. איסוף מחירים יכול להיות מוגבל בהינתן סגירה של חנויות ושינויים בפעילות ספקי שירותים מחד גיסא, או הגבלת תנועה וצמצום צוות העובדים של סוקרי הלמ"ס, שאוספים את המחירים.

כדי להשלים את הנתונים החסרים – בעיקר מהשבוע הראשון ללחימה – נאספו נתונים גם באמצעות אתרי האינטרנט שיש בהם אתר לחנות פיזית בענפי ההלבשה, ההנעלה, האופטיקה, הצעצועים, מוצרי החשמל, הריהוט ועוד. שיעור הפקידה בחודש אוקטובר היה 73%. כאשר היו חסרים מחירי מוצרים או שירותים הם נזקפו לפריט או לקבוצה שהם משויכים להם. אם היה חסר מחיר של מוצר, השינוי נבחן במחירי מוצרים ושירותים דומים או תחליפיים או לפי ניתוח של תקופות קודמות, לדוגמה:

- בסעיף "שכר הדירה" לא נכללו היישובים האדומים שהוגדרו על ידי פיקוד העורף.

³ שם. עיבודי מרכז המחקר והמידע של הכנסת.

- בסעיף "קונצרטים, מופעי ספורט קולנוע וכדומה" חושב המדד על סמך המחירים שהתקבלו בשבוע הראשון של חודש אוקטובר. ביתר השבועות, שירותים שבהם הייתה צריכה אפסית באותו חודש זה, נזקפו למדד הכללי של אוקטובר 2023 ובעבור שירותים שחזרו לפעילות לקראת סוף החודש, חושב מחיר משוקלל לפי ימים.
 - סעיף "הארחה, נופש וטיולים" חושב על סמך המחירים שהתקבלו בשבוע הראשון של חודש אוקטובר 2023. בבתי המלון ובחדרי האירוח הכפרי, שעבדו במתכונת רגילה (בחול המועד ובחג שמחת תורה) בשל העונתיות של הסעיף, ביתר השבועות, נזקפו התצפיות לשיעור השינוי שהיה אשתקד, במעבר ממחירי חג למחירים המקובלים "אחרי החגים".
 - הטיסות לחוץ לארץ, שהן חלק מסעיף "נסיעה לחו"ל" חושבו על סמך הנתונים שהתקבלו מהשבוע הראשון של חודש אוקטובר 2023. בהמשך החודש חושבו על סמך המחירים שנאספו עבור חודש זה, על פי המחירים בחודשים: מרץ, יוני וספטמבר 2023, שהם את האומדן הטוב ביותר לתעריפים שנהוגים בתקופה זו.
 - בסעיף "עריכת מסיבות ואירועים" רוב הפריטים לא נמדדו בחודש אוקטובר בעקבות הלחימה, ועל כן שיעור השינוי שלהם נזקף לשיעור השינוי של מדד המחירים לצרכן.
- נכח האמור לעיל, יש להביא בחשבון כי בשל המלחמה ובעיות מדידה אמורים להתייחס למדד אוקטובר בערבון מוגבל ויתכנו בו לא מעט סטיות סטטיסטיות שלא בהכרח מעידות על המגמה.
- לפי ניתוח שנערך בבית ההשקעות מיטב, השפעת מלחמת חרבות ברזל עשויה למתן את עליות המחירים, בגין ירידה בביקושים.⁴

2. פעילות משרד הכלכלה

- מאז תחילת המלחמה עסק משרד הכלכלה בנושא השינוי במחירי מוצרים, בעיקר ברשתות המזון. להלן הודעות של המשרד בנושא בשבועות האחרונים:
- ב-12 באוקטובר 2023 שוחח שר הכלכלה עם ראשי רשתות המזון, היבואנים ויצרני המזון, והזהירם לבל יעלו מחירים בשעת המלחמה וכי כלפי מי שיעשה זאת משרד הכלכלה יפעל בנחישות.⁵
 - ב-14 באוקטובר 2023 קיים שר הכלכלה הערכת מצב שכללה מעקב אחר מצב המלאים במשק וניהול מלאי החירום האסטרטגיים של המדינה. מאז פרוץ המלחמה נמצא כי יש גידול ברכישות מוצרי המזון ובתצרוכת הכללית – דבר הוביל לקושי לוגיסטי אצל הקמעונאים בהגדלת מלאי המוצרים המוחזקים בסניפים עצמם ובהעברה מהמרל"גים למרכולים, עקב בעיית כוח אדם ומשרד הכלכלה נערך לגייס עובדים כדי לפתור את הבעיה. עם זאת, על אף הקושי, לא נמצאה בעיה במלאים ובהיצע.⁶
 - ב-18 באוקטובר 2023 יצא המשרד בקריאה לציבור לדווח לו על הפקעות מחירים תוך ניצול של המלחמה.⁷

⁴ אלכס זבז'ינסקי, [סקירה שבועית מאקרו ושוקים](#), מיטב: בית השקעות, 12 בנובמבר ו-16 בנובמבר 2023.

⁵ משרד הכלכלה והתעשייה, [שר הכלכלה ניר ברקת מזהיר ראשי רשתות מזון, יבואנים, יצרנים ומפעלים בישראל מפני העלאות מחירים בזמן המלחמה](#), 12 באוקטובר 2023.

⁶ משרד הכלכלה והתעשייה, [מבצע חרבות ברזל תמונת מצב מיום 14.10.23 – משרד הכלכלה והתעשייה](#), 14 באוקטובר 2023.

⁷ משרד הכלכלה והתעשייה, [לא קונים במחירים מופקעים!](#), 18 באוקטובר 2023.

- ב-22 באוקטובר 2023 מנהל האכיפה ומדידה במשרד הכלכלה והרשות להגנת הצרכן פנו פעם נוספת לציבור בבקשה לדווח על עליות והפקעות מחירים.⁸
- ב-29 באוקטובר 2023 פרסם משרד הכלכלה תזכיר חוק שמבקש להילחם בהעלאת מחירים, כדי שלא ייווצר מצב של ניצול ושל סחר לא הוגן של המלחמה. התזכיר כולל קנסות מינהליים עד 138,000 ש"ח.⁹

⁸ משרד הכלכלה והתעשייה, [מדווחים על הפקעת מחירים וסחר לא הוגן - בשעת חירום](#), 22 באוקטובר 2023.

⁹ משרד הכלכלה והתעשייה, [משרד הכלכלה פרסם תזכיר "חוק הגנת הצרכן - חרבות ברזל"](#), שקובע קנס של עד 138 אלף ש"ח יוטל על מי שיעלה מחירים באופן לא הוגן, 29 באוקטובר 2023.